

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

6 2 Å R G A N G

9. M A R S 1 9 5 0

A V I N N H O L D E T :
APPELL FRA BISKOPEN - SYKELIGHET OG FOR-
NEKTelsen AV SKYLD - KRISTEN SAMFUNNSÅND
SIBIRISK FANGENSKAP - POLEMIKK - UTLANDET
NESTE NUMMER KOMMER 23. MARS 1950

NR.

9

10

VÅRE KIRKER på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegr. og Biskopen 42 52 87).

Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høgmesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.

Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.

Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

Jesu Hjerte kapell, Nyv. 17, Stabekk.

Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.

Prestegården, tlf. 37 45 90.
Kl. 9.30: Høgmesse.

Vår Frue Villas kapell,

Montebello, Smestad.
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høgmesse.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.

Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.

Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.

Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.

Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Ottesang. Kl. 10.30: Høgm.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.

Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.

Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.

Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.

Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.

Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.

Soknepresten, tlf. 644.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.

Soknepresten, tlf. 25534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.

Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høgmesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.

Soknepresten, tlf. 2238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 12. MARS: 3. søndag i fasten. Ep. Efes. 5, 1—9. Ev. Luk. 11, 19—28, årsdagen for Pavens kroning. *Mandag, tirsdag, onsdag og torsdag:* Ferialdager. *Fredag:* Patrick, biskop og bekjenner, Irlands vernehelgen. *Lørdag:* Kyrill av Jerusalem, biskop og bekjenner.

SØNDAG 19. MARS: 4. søndag i fasten. Ep. Gal. 4, 22—31. Ev. Joh. 6, 1—15. *Mandag:* Josef, Jesu pleiefar (henlagt fra 19. mars). *Tirsdag:* Benedikt, ordensstifter og abbed. *Onsdag og lørdag:* Ferialdager. *Fredag:* Gabriel, erkeengel. *Lørdag:* Maria budskapsdag.

SØNDAG 26. MARS: Pasjonssøndag. Denne dag begynner tiden for oppfyllelsen av påskeplikten.

OSLO KATOLSKE MENIGHETS- PLEIE, Akersv. 5

Kontoret er åpent tirsdag og fredag
fra kl. 10—1.

HANS EKJORD

Farvehandel
St. Olavs gt. 3 - Oslo
Tlf. 42 16 13 - Etabl. 1898

FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK

Andresen & Müller

Mek. Verksted - Blikkemballasje
og metallvarer av enhver slags -
Jernfat i alle størrelser og for et-
hvert øyemed - Isenkramartikler -
Elektrisk og Autogensveisning -
Stanseartikler

ETABL. 1847

M. GALLUS

KIRURGI INSTRUMENTMAKER

OSLO

Vi fører alt for
leger og sykehus

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.
Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon:

Akersv. 5 I: Telefon 42 37 43.
St. Olavs eksp. og forlag: 9.30—16,
unntatt mandag. Lørdag: 9.30—13.
Utbetalinger kun tirsdag kl. 13—14.
Abonnementspris: Kr. 3.00 pr. kvar-
tal, for utlandet + avisporto.
Abonnement tegnes i ekspedisjonen
og på ethvert postkontor.
Annonser må være innsendt innen
fredag aften.

ST·OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

62. ÅRGANG

9. MARS

NR. 9-10

Støtt «St. Olav» - Spre «St. Olav»!

En appell fra H. H. Biskopen

Den 18. februar i år kom katolske journalister fra hele den katolske verden sammen i Roma til den 3. internasjonale kongress for katolsk presse. De var samlet under mottoet: «Den katolske presse i sannhetens, rettferdens og fredens tjeneste.» Den Hellige Far så denne kongress som et viktig ledd i de bestrebelser som gjøres for å bringe verden inn på den rette bane igjen og omfattet den med særlig velvilje. Men da han var sterkt forkjølet, kunne han ikke holde den vektige talen han hadde skrevet til kongressen. «Osservatore Romano» har imidlertid gjengitt den i sin helhet. Den peker særlig på den store rolle pressen spiller for å forme og rettledede den offentlige mening, en oppgave den bare kan fullføre i land hvor det finnes pressefrihet.

Dette har brakt meg på den tanke å rette en inntrengende appell til alle våre trosfeller om å slutte opp om «St. Olav» og gå aktivt inn for å spre bladet i størst mulig utstrekning. Alle bladets lesere har kunne overbevise seg om at det i den siste tid stadig er gått fremover og at det bringer lødig og godt stoff både til åndelig oppbyggelse, til forsvar for sannheten og til kunnskap om den katolske verden og Kirkens liv. «St. Olav» vil være det som Den Hellige Far ønsker at katolsk presse skal være: et organ i sannhetens, rettferdens og fredens tjeneste.

For helt å kunne fylle sin oppgave må bladet om-

fattes av alle med levende interesse. Burde det ikke være en selvfølgelig oppgave for alle katolikker ikke bare selv å holde bladet, men også å arbeide for at det kan nå lengst mulig? Jo flere abonnenter vi får, jo lettere vil det bli å tilfredsstille de krav som stilles og dess mer blir vi selv apostler for vår tro, for sannhet, rettferd og fred.

Vi befinner oss nå i den hellige fastetid, men vi er dispensert for faste. Skulle vi ikke da som erstatning kunne bringe det lille offer som det koster å verve en eller flere nye abonnenter? Vi opplever også Det Hellige År som Paven har satt så store forhåpninger til: at det skal vekke de lunkne og få dem til å bli seg sitt store ansvar bevisst som lemmer på Kristi legeme. Er da ikke aktiv støtte av vår katolske presse et mektig middel til selv å bli vakt opp og til å vekke hos andre kjærlighet til sannheten og til de idealer Kirken kjemper for?

Derfor bør hver katolikk sette seg denne oppgave: «Jeg vil verve minst en ny abonnent i denne fastetid og minst to eller tre i dette Hellige År.» Skjer det, vil vi komme et godt stykke fremover.

Gjør da det! Legg ikke denne appell til side uten at du avgjort har bestemt deg for å følge den! Det vil lykkes deg. Derved tjener du sannheten, rettferden og freden.

† Jac. Mangers
Apostolisk Vikar,
biskop av Selja.

Sykelighet og fornektelsen av skyld

Av mgr. Fulton J. Sheen

Første artikkel

Intet har gjort mere for å hindre mennesket fra å finne fram til Gud og gjenreise sin karakter enn fornektelsen av personlig skyld og synd. Intet har heller bidradd mer til å senke det moralske nivå i samfunnet. Denne fornektelse av menneskets personlige ansvar for sine handlinger søkes falskelig rettferdiggjort på to måter: ved at man anmasser seg til å mene at mennesket er et dyr, og ved at man stempler den personlige skyldfølelse som noe «sykelig».

Unskyldningene er nye, forsøket på å fralegge seg ansvaret for egne ulykker derimot av gammel dato. Ned gjennom tidene har mennesket alltid forsøkt å finne noe å legge skylden på. Fattigdom, omgivelser, økonomiske systemer, politiske forhold, pengevanskeligheter eller samfunnet i sin alminnelighet har fått holde for. Men intet av dette klarte å overbevise helt — det sto åpenbart i et for upersonlig forhold til mennesket, fordi det hørte hjemme i den ytre verden. For ikke lenge siden slo materialistene ned på en ny syndebukk som de ikke fant i den ytre natur eller i samfunnet, men i menneskets eget indre, nemlig i dets underbevissthet. Feilen lå ikke lenger utenfor mennesket, men i den del av det som ikke kunne gjøres ansvarlig. Videre ble det påstått at vanskelighetene bare kunne overvinnnes ved at impulsene i det underbevisste ble brakt opp på det bevisste plan ved psykoanalytisk behandling.

For å unngå enhver misforståelse slås følgende utvetydig fast: det er ikke noe galt men tvert imot noe prisverdig ved en psykologisk metode som *helbreder* sinnslidelser ved å gjøre det ubevisste bevisst. Og også bortsett fra den rene sinnsforvirring kan menneskene forvirres og foruroliges av komplekser som ikke har noen etisk eller moralsk årsak. Den medisinske vitenskap har ved behandlingen av slike tilfelle et veldig område, hvor den kan operere helt rettmessig. Vi er bare interessert i de behandlingsmetoder som fornektet alt moralsk ansvar, og som angriper pasientens egen innrømmelse av personlig synd og skyld ved å fortelle ham eller henne at forestillingen om synd forårsaker en sykelig tilstand eller fremkaller et skyldkompleks som fører til nye sinnslidelser.

Slike psykiatere vil gjerne gjøre alle mennesker til gode mennesker, tilfreds i deres frihet fra skyld og synd. Ved et eneste magisk grep ville verden bli kvitt alle dårlige og vemmelige mennesker, slike som erkjenner at de er syndere. Denne oppfatning viser en forbausende mangel på kjennskap til den menneskelige natur. Sannheten er at tallet på sinnslidende stadig øker, fordi det finnes så altfor mange mennesker som mener om seg selv at de er gode, mens de i virkeligheten er avskyelige. Det var jo dette Frelseren fortalte oss i lignelsen om de to menn som gikk opp til templet for å be. Ved å omskrive historien om fariseeren (som var et meget «godt» menneske) kan vi forestille oss at han ba denne bønn foran templet: «Jeg takker Deg Gud for at min freudianske rådgi-

ver har lært meg at det ikke finnes noe slikt som skyld, at synden er en myte og at Du, o Gud, bare er en projeksjon av mitt farskompleks. Det kan nok være noe i veien med mine tilbaketrengte instinkter, men det er ikke noe i veien med min sjel. Jeg gir 10 % av min inntekt til Selskapet for bekjempelsen av religiøs overtro, og av hensyn til min figur faster jeg tre ganger i uken. Jeg takker Deg for at jeg ikke er som resten av menneskene, disse avskyelige individer som f. eks. denne kristne bakerst i templet som mener at han er en synder, at hans sjel trenger nåden, at han har samvitighetsnag som følge av pengeutpresning og at hans hjerte er urolig fordi han har gjort seg skyldig i urettferdighet. Det er mulig jeg har et Oedipus-kompleks, men noen syndere er jeg ikke.» I mens står et slett og dårlig menneske bakerst i templet, slår seg for sitt bryst og sier: «Gud, vær meg synder nådig.» (Luk. 18, 13.) Frelseren forteller oss at det gikk rettferdiggjort hjem til sitt hus.

Fariseeren som gikk opp til templet for å be, har millioner av etterkommere som nedstammer i rett linje fra ham i denne generasjon, og som sier: «Jeg har ikke bruk for noen morallov eller noen tro.» Ved åpent å bekjenne at de ikke har noe etisk ideal, kan disse «gode» og «pene» mennesker aldri bli beskyldt for ikke å leve opp til sin tro. Dette er den store fordel de har fremfor de kristne, hvis tro er så opphøyet at de ofte og med rette kan beskyldes for ikke å svare til de krav den stiller.

Meget skadelige virkninger kan bli følgen av å godta en filosofi som fornektet personlig skyld og synd og som derved gjør alle til *gode* mennesker. Ved å fornekte synden kan disse *gode* og *pene* mennesker aldri bli helbredet. Synd er noe meget alvorlig, og tragedien utdypes når vi benekter at vi er syndere. Om en blind ikke vil være ved at han er blind, hvordan kan han da bli seende? Den virkelige utilgivelige synd er fornektelsen av synden, fordi det da ikke finnes noe å tilgi. Ved å nekte å innrømme personlig skyld blir disse «pene» mennesker forargerlige ryktespredere, sladrebotter, fulle av klander, fordi de må overføre sin virkelig skyld — selv om den ikke er erkjent — på andre. (Folk som ikke føler seg så gode liker ikke å snakke så meget om andres feil, fordi de er så helt på det rene med sine egne.)

Det er en kjensgjerning som er bekreftet av den menneskelige erfaring, at jo mer vi har opplevd av synd — av egen synd — desto mindre legger vi merke til den. På alle andre områder lærer vi av erfaringen; når det gjelder synden sløves vi. Den trenger inn i blodet, i nervecellene, i hjernen, i vanene, i sinnet; og jo mer den gjennomtrenger et menneske, desto mindre legger det merke til dens eksistens. Synderen venner seg slik til synden at han mister evnen til å erkjenne dens alvor. Dette var den uhellsvangre tanke bak Satans fristelse av Eva: Satan sa til henne at om hun eide kunnskapen på godt og ondt, ville

hun bli lik Gud. Satan fortalte henne *ikke* den virkelige sannhet: at Guds kjennskap til det onde er av negativ art, en viten som hos en lege som aldri har hatt lungebetennelse, men likevel vet at den er en negasjon av sunnheten. Men et menneske som i det hele tatt kjenner synden, kan bare kjenne den av erfaring, dvs. ved at det blir en del av den. Som en grå stær i øyet blinder synet, formørker synden forstanden, svekker viljen og fremkaller trang til ny synd. Hver synd gjør den neste lettere, gjør samvittigheten mindre følsom, skaper avsmak for dyden og fremkaller forakt for moralen. I enkelte mennesker arbeider synden som en kreftsykdom; den undergraver og ødelegger karakteren uten at det merkes før det er for sent.

Kierkegaard har med sitt gjennomtrengende skarp-syn pekt på at det finnes en fortvilelse som mennesket ikke har så lett for å forstå. Den får overtaket hos det menneske som setter seg opp mot Gud, som vil være sin egen gud og lovgiver, og som derfor trakter etter å være mere enn menneskets natur kan tillate. Det ønsker fortvilet å være seg selv fullt ut (*å være på en måte som bare Gud kan*) og det ønsker fortvilet *ikke* å være seg selv (ikke å være den endelige skapning som det ikke kan noe for at det vet at det er, hvor meget det enn forsøker å tilsløre dette faktum for sin egen bevissthet).

Det er ikke ofte et menneske helt åpent gjør opprør mot Gud. Vet det at det har gjort opprør og syndet, likevel uten å ville ta konsekvensene, forsøker det å bagatellisere synden med alle mulige unnskyldninger slik som Kain gjorde. Men det moderne menneske forstår ikke lenger ordet «synd». Når det syndet og merker virkningene, søker det å berolige seg ved å flykte inn i merkelige kultuser, eller det søker trøst i alkoholen eller andre gifter. Det legger også skylden på ektefellen, på arbeidet, på vennene, på økonomien, på den sosiale og politiske orden. Det klager ofte over overanstrengelse og «spenning», utvikler symptomer på fysisk pine, — alt for å slippe å se den kjensgjerning i øynene at det har syndet. Det hender ofte at det blir overnervøst. Om nevrosen har utviklet seg tilstrekkelig langt, vil det få høre hos en psykoanalytiker at det ikke er ansvarlig for sine handlinger fordi det er «pasient». Dette gir det ytterligere en grunn til ikke å erkjenne sin synd.

Om vi forblir i synden ved å fornekte den, blir vår sjel fylt av fortvilelse. En synder kan synde så meget at han ikke kan erkjenne syndens totalitære karakter. Han tenker aldri på at den synd han begår legges til de tusener han allerede har begått. Synder som ikke angres, avler nye synder, og den svimlende sluttsum fremkaller fortvilelse. Da sier sjelen: «Nå er jeg kommet for langt.» Alkoholisten er redd for å bli edru, fordi den edru tilstand viser ham hvor han befinner seg.

Den fortvilelse som skyldes synder som ikke angres, når ofte et punkt hvor den fremkaller en positiv fanatisme mot religion og moral. Den som ikke lever et religiøst, åndelig liv, hater det, fordi religionen minner ham om hans skyld. Ektemenn som er utro, har en tilbøyelighet til å plage sine tro hustruer, og hustruer som er utro, beskylder gjerne sine menn for utroskap. Slike mennesker når til slutt et punkt hvor de i likhet med Nietzsche ønsker å øke ond-

Pater Leo van Eekeren feirer 25 års prestjubileum den 22. mars

Onsdag den 22. mars kan pater Leo van Eekeren O.F.M. se tilbake på 25 års virke som prest. Av disse år har han tilbrakt 22 i Norge hvor han har vært stasjonert i Arendal, Tønsberg, Oslo og Sylling. Over alt har han vist en brennende iver for sjelene, og han har vunnet seg mange venner ved sin ekte franciskanske liketilhet og sin aldri sviktende blidhet som virker så velgjørende på alle som møter ham.

Særlig har han alltid vært ungdommens hjertevenn og rådgiver i tale og skrift. Sylling hvor han har virket siden 1938 som rektor for St. Franciskussøstrenes noviciat, er da også blitt et yndet samlingssted særlig for våre unge gutter som pater Leo alltid har tatt imot med åpent hjerte og åpent sinn. Han har forstått å gjøre det trivelig for dem både ved sine ord og sitt eksempel som har rettet deres blikk mot de sanne idealer.

Derfor vil det på onsdag den 22. mars gå mange varme og takknemlige tanker og gode ønsker til vår alles pater Leo med bønn om at Gud må gi ham enda mange år i sin tjeneste. Ad multos annos.

Madonna-statue innviet i Halden

St. Petri menighet i Halden opplevet søndag 26. februar atter en skjønn dag. Allerede for lenge siden var den store Madonnastatuen som sto utenfor kirken, ved et uhell blitt helt ødelagt. Menighetens utrettelige sokneprest, pastor Meeusen, hadde nå skaffet fra Holland en ny, vakker Madonna-statue, utført i hvit sandstein.

Som en påskjøning for det arbeid som soknepresten og menigheten i fellesskap har utført ved kirkens restaurering, hadde hs. høyærv. biskopen med glede gitt etter for deres ønske om selv å vigse denne statue.

Før høymessen søndag 26. februar ble biskopen ved kirkens inngang mottatt av sokneprest Meeusen, pastor Taxt og pater Hanssen. Biskopen forrettet høymessen, og menigheten var møtt fulltallig fram.

Før andakten om ettermiddagen holdt biskopen en vakker tale til menigheten, om «Maria, Guds Mor, og alle menneskers mor». Etter den høytidelige vigsel meddelte hs. høyærv. verdighet den sakramentale velsignelse.

Det lille foreningslokale var helt fullt da biskopen og prestene innfant seg. Som et minne om dagen fikk hs. høyærv. verdighet overrakt et vakkert keramikkkfat, et arbeid som den unge hollandske kunstner Otto Mulder var mester for.

Biskopen takket hjertelig. Han ønsket atter en gang sokneprest og menighet til lykke med kirken. Han pekte på hva en liten flokk kan utrette hvis de løfter i flokk, og han oppfordret alle til å stå sammen med soknepresten, i tillit og enighet.

assistent.

skapen, til all forskjell mellom ondt og godt er slettet ut. Da kan de synde ustraffet og si med Nietzsche: «Må det onde være mitt gode.» Da kan det hensiktsmessige erstatte moralen, grusomheten bli rettfærdig og lysten bli kjærlighet. I en sådan sjel mangfoldiggjør synden seg slik at den blir et permanent oppholdssted for Satan, forbannet av Kristus som en av verdens kalkede graver.

Slik er beretningen om det «gode og pene» menneske som tror at det aldri syndet.

KRISTEN SAMFUNNSÅND

III. SKJÆRSILD, AVLAT OG ROMAFERD

Av dominikanerpater A. J. Lutz

I vår bevissthet om Kirken som Kristi Legeme, finner vi også forklaringen på et dogme som i 400 år har vært en anstøtsten for protestantene og som i den senere tid, i anledning av «det hellige år», igjen er blitt gjenstand for voldsomme angrep. Noen gikk så langt som til å kalle det for sjelefordervende. — Hva er da en avlat? En ettergivelse av syndens timelige straff, når synden som sådan er blitt tilgitt i Botens sakrament.

Vår naturlige moralske sans, like så vel som vår kristne tro, sier oss at enhver synd fortjener en straff. Er synden en dødssynd, d. v. s. gir mennesket bevisst og frivillig avkall på Guds vennskap, for å søke sin salighet i skapte goder, så er straffen den evige død. Den blir sjelens redselsfulle skjebne, dersom den inntil sitt jordiske livs siste øyeblikk hårdnakket tilbakeviser Guds nåde. Synden blir da til «en evig synd». (Mark. 3.) Hvis mennesket derimot åpner sitt hjerte for Guds tilgivende kjærlighet, så blir den evige straff opphevet samtidig som selve synden blir utslettet.

Rettferdighetens orden krever imidlertid at synden også får en timelig straff. Det var timelige, skapte goder som fikk synderen til å være ulydig mot Gud. Det var jordisk gods, sanselig vellyst, hovmod, egoisme o. l. som dro sjelen bort fra det Evige. Og selv om synderen ikke gikk så langt som til forakt for Guds vennskap, så elsket han allikevel det skapte med en overdreven, uordnet kjærlighet. Derfor er det rimelig at han som ga sin egen vilje for meget, tåler noe mot sin vilje. Ved lidelsen gjenopprettes på en måte en likevekt som ved uordnet nytelse var blitt satt overstyr. Det var en sådan dom Gud avsa etter syndefallet over Adam og hans ætt, som i stamfarens person var blitt en syndig ætt. «Og Gud sa til Adam: Jorden skal være forbannet for din skyld. Med møyne skal du nære deg av den alle ditt livs dager . . . I ditt ansikts sved skal du ete ditt brød, inntil du vender tilbake til jorden». (I. Mos. 3.)

Men også våre personlige synder medfører et timelig straffansvar, siden all synd er en uorden også med hensyn til det timelige. Hva er det denne timelige straff består i? I alminnelighet kan vi nok trygt si at all lidelse: sykdom, sorg, motgang, og først og fremst hang til det onde i vår natur, er en følge av den katastrofe som hendte i menneskeslektens urtid, syndefallet. Vi vet også — saken er altfor innlysende — at lidelser som krig, sult, nød er et direkte resultat av menneskenes hovmod, maktsyke, attrå til det jordiske og forakt for det åndelige. Men det ville være formastelig å påstå at den eller den ulykke som rammer et bestemt menneske, er Guds straffedom for den eller den personlige synd, med mindre Gud åpenbarer det. Bibelen beretter om enkelte slike tilfelle. Allikevel er det hevet over enhver tvil at synden etterfølges av en timelig straff, for at den moralske orden skal komme til sin rett. Skjer det ikke under vårt jordiske liv, så skjer det i det hinsidige. Jesus taler om en synd som hverken i dette liv eller i det hinsidige blir tilgitt. Han hentyder altså til en soning som finner sted også etter døden.

Denne tanke kommer til uttrykk i den apostoliske tradisjon og i Kirkens dogme om skjærsilden. Vi betegner med dette navn en smertefull lutring som sjelen gjennomgår etter døden, for å oppnå den renhet som er nødvendig for å gå inn i den himmelske salighet. Smertefull er denne lutring, for det gjelder å rive seg løs og likesom å dø fra seg selv, fra sin egenkjærlighet og fra ting som hjertet var grodd sammen med ved uordnet attrå. Ingen legemlig smerte kan gi oss en forestilling om disse sjelelige kvaler. Men ingen fatter bedre enn selve sjelen som lider dem, hvor rettferdige og hellbringende de er. Ved å tåle dem gir jo sjelen Gud tilbake hva den hadde unndradd Ham da den fulgte sin syndige egenvilje og nektet å elske Gud av alle sine krefter. Nå vil den elske Gud over alt. Nå er den endelig og for evig frigjort fra alle jordiske illusjoner. Nå innser den at alt er tomhet og forfengelighet unntatt å leve for Gud. Tross all smerte finner den derfor en underfull fred i sine lutrende kvaler, for deres virkning er å gjøre dens kjærlighet til Gud fullkommen.

Fins det sjeler som ikke trenger til en sådan lutring etter døden, så er det bare fordi de på en måte hadde en slags skjærsild på jorden. Med Guds nåde forsto de hvordan de jordiske prøvelser er en veiledning til visdom og renhet. Alle skapte goder er blandet med intethet. Gud alene er god. I Ham alene er det fred for menneskehjertets dypeste lengsler. Fromt å følge Guds bud i alle ting; ydmykt å underkaste seg hans vilje, dette er veien til salighet. Men sjelens fullkomne renhet krever ennå andre prøvelser enn dem vi alle møter på vår jordiske vandring. De vitnesbyrd vi har om hellige sjelers utvikling, taler også om såkalte «passive lutringer» som de hadde å gjennomgå, d. v. s. en tilstand av indre trøstesløshet og forlatthet, hvor de opplevde noe av hva Jesus selv følte da hans sjel var bedrøvet inntil døden og da Han utropte: «Min Gud, hvorfor har du forlatt meg?» Guds hensikt med slike sjelelige prøvelser er å føre sjelen til en absolutt ren tro og en absolutt ren kjærlighet. Ren er troen når vi tar imot Guds åpenbaring også uten at vi får den bekreftet av vår vitenskap eller vår egen religiøse erfaring og opplevelse. Slike menneskelige vitnesbyrd beholder nok en viss verdi på troslivets begynnelsesstadium. Men jo mer sjelen gir seg inn under den hellige Ånds direkte veiledning, desto mindre har de å si. Guds ord fremsatt og tolket av Kirkens læreembete er nok. «Gud har sagt det, mer trenger jeg ikke». Kjærligheten på sin side er ren når sjelen elsker Gud uten direkte å tenke på en salighet den en gang finner i Ham, men fordi Gud i seg selv er det absolutte Gode, uendelig elskelig på grunn av sitt vesens grenseløse fullkommenhet. Visstnok vil sjelen finne sin salighet i Ham, men den vil det først og fremst fordi det er Guds vilje og fullbyrdelsen av hans skaper- og frelsesplan. I den «mørke natt» hvor alt lys, all trøst blir borte, hvor sjelen, etter Teresa av Avilas ord, kjenner seg likesom hjemløs på jorden og i himmelen, oppnår Guds venner alt på jorden en renhet, en indre frihet, som overgår alle menneskelige begreper og gjør dem modne for himmelen.

Men det underfulle er at nettopp disse sjeler kjenner i

seg en ukuelig trang til å lide. Ingen utfolder en så heroisk styrke under motgang og trengsler som disse. Ingen finner seg så høysinnet i fattigdom og forfølgelse for troens skyld. Ingen gir så villig avkall selv på uskyldige gleder i denne verden. Ingen er så oppofrende for sine medmennesker. Hvordan oppstår dette sinnelag? Det er en virkning av den kristne sjels felles liv med Kristus. «Jeg er korsfestet med Kristus. Jeg lever, men ikke jeg selv mer, men Kristus lever i meg». (Gal. 2.) I den utstrekning vårt liv er et livssamfunn med Kristus, blir sjelen også grepet av den kjærlighet som fikk Kristus til å lide korsdøden for å sone all verdens synd.

Her hever protestantismen sin røst for med de kraftigste ord å fordømme den katolske lære. Hverken skjærsilden vil den anerkjenne, eller den sonende verdi av helgenenes lidelser og bøtsøvelser i denne verden. «Enten tror man på Kristi stedfortredende lidelse, og så er all synd og all straff på forhånd sonet, eller man tror ikke, og så er vi fortapt. Å ville sette våre gjerninger og bøtsøvelser istedenfor Kristi soning er rett og slett blasfemisk». Slik taler kristne som taper av syne det kristne livs dypeste innhold: vår enhet med Kristus. Ja vel, Kristus har lidt for alle menneskers synd. Å ville sette våre lidelser istedenfor hans, det ville være både dårskap og blasfemi. I Ham alene er det frelse. Men hva er det denne frelse består i? Å bli frelst det er å bli Guds barn ved en levende forening med Guds evige Sønn. «At alle må være ett, likesom Du, Fader, er i meg og jeg i Deg, at de må være ett i oss.» (Joh. 17.) Det liv Jesus lever med sin Fader blir den frelste sjel alt på jorden delaktig i.

Vi står foran et mysterium. Det nye testamente gjør det anskuelig for oss under bilder lånt fra den synlige verden. Paulus sammenligner vår enhet med Kristus med den enhet som forbinder alle lemmer i en levende organisme, når han atter og atter taler om Kristi Legeme, Kirken. Jesus selv erklærer at vi lever i Ham og Han i oss, likesom grenene på vintreet er delaktige i det samme liv. Men ingen menneskelige ord eller lignelser kan åpenbare hele dybden og hele rikdommen av det liv vi lever i fellesskap med Kristus. For å forstå det måtte vi først ha en klar innsikt i selve Inkarnasjonens mysterium. Da Guds Sønn tok vår menneskelige natur opp til seg, ble vi alle kalt til, fikk vi alle rett til, å bli «delaktige i den guddommelige natur». (2. Pet. 1.) Ikke slik at vi automatisk blir oppløst til samfunn med Gud; heller ikke slik at denne nådegave blir oss påtvunget ved et vilkårlig dekret. Vi opphører ikke å være mennesker fordi om vi blir kristne. På en vital menneskelig måte, altså bevisst og frivillig, tar vi imot Guds liv i vår sjels dypeste grunn. Vi samtykker i Guds frelsende kjærlighet. Den gode vilje som samtykker i Guds gave gror nok ikke fram av vår egen natur. Selv om den ikke var blitt herjet av synden, ville dette være umulig. Det er Guds nåde som skaper den gode vilje i oss, men det er en vilje, et elskende samtykke. Vår innlemmelse i Kristus er altså både Guds verk og vårt. Guds, fordi Han er den skapende makt, opphavet til alt liv i himmelen og på jorden. Vårt, fordi Gud «skap i oss å ville og å fullbyrde». Derfor ber vi også: «Skap i meg et rent hjerte, o Gud, og forny den rette ånd i mitt indre». (Salme 50.)

I den lutherske konkordieformel heter det: «Tota justitia nostra extra nos est, in solo Domino Jesu constituta». «Hele vår rettferdighet er utenfor oss, i Vår Herre Jesus-Kristus.» Menes det med disse ord at Kristus alene har fortjent oss Guds nåde, så er det sant. Påstår man derimot at Kristi rettferdighet bare blir oss «tilregnet» ved

en juridisk akt, d. v. s. at vi bare blir erklært for rettferdige, og at vi tar Kristi rettferdighet bare likesom en kappe for å svøpe oss inn i, uten at Jesu hellige liv virkelig trenger inn i vår sjel uten at Kristi ånd bor i oss som et oppkomme av guddomsliv, så kan vi ikke annet enn å se i denne påstand en grundig misforståelse av Evangeliet og av apostelen Paulus. Med troen på de kristnes livssamfunn med Kristus står og faller kristendommen. Som menneskelige personer er vi nok forskjellige fra Kristus og fra hverandre. Enhver har sitt eget personlige livsprinsipp, sin sjel. Som kristne, d. v. s. som Guds barn, får vi vårt liv av en felles og universell livskilde, Guds evige Sønn.

Det er i dette livssamfunn med Kristus at de fromme kristnes trang til å lide har sitt utspring. De sier ikke: «Kristus har sonet, altså kan jeg slippe å gjøre bót». De sier tvert om: «Kristus var fattig, foraktet, forfulgt. Han ble tornekrønet og korsfestet. Derfor vil jeg lide med Ham.» Sier Han ikke selv: «Den som vil komme etter meg, må fornekte seg selv og ta sitt kors?» Ingen kristen kom noensinne på den vanvittige tanke å ville sette sin egen lidelse istedenfor Kristi soning. Når han standhaftig bærer sykdom, fattigdom; når han frivillig gir avkall på nytelser og jordisk trøst, så er det for å bli likedannet med den lidende Frelser, for mer og mer å leve seg inn i Ham og elske Ham med en mer høysinnet kjærlighet. I det evige liv blir vi likedannet med den herliggjorte Kristus, men som Paulus sier: dersom vi først lider med Ham. «Er vi barn, så er vi Guds arvinger og Kristi medarvinger, såfremt vi lider med Ham for å bli herliggjort med Ham». (Rom. 8.)

Med full rett kan derfor Paulus si disse ord som ved første blick virker så forbausende og ufattelige: «Nå gleder jeg meg i mine lidelser og utfyller i mitt kjød det som mangler i Kristi lidelser for hans Legeme, som er Kirken». (Kol. 1.) Hva var det da som manglet i Kristi lidelse? Det manglet hva de kristne hadde å lide under Nero, Domitian, og under alle Kristus-fiendtlige makt-havere inntil våre dager. Det manglet de trengsler, den sorg og sjelenød som alle kristne i større eller mindre grad har å tåle under sin jordiske vandring, under sin streben etter Guds rike i en fiendtlig verden. Kristus selv sier jo med så gripende ord at det er Han som lider i alle. Det er Han som er fattig i de fattige, sulten i de sultne, syk, fengslet og forfulgt i dem som er hjemsoekt av disse kvaler. «Alt hva de har gjort mot den minste av disse mine brødre, har de gjort mot meg». (Math. 25.)

Når vi sier at de kristnes lidelser har sonende verdi, så er det altså ikke fordi det er mennesker som lider, men fordi Kristus i dem fortsetter sin egen lidelse. «Jesus er i dødskamp inntil verdens ende» (Pascal). Det er dette faktum Kirken har for øye når den erklærer at de hellige martyrer, og i det hele tatt alle fromme kristnes lidelser, utgjør i forening med Jesu offerdød på korset en åndelig skatt, en uendelig sum av soning som kan komme andre tilgode. Det er ikke for seg selv at Jesu hellige Mor sonet da hun kjente «sin sjel gjennomboret av et sverd». Det er heller ikke sine egne synder de hellige kristne i alle tider gjør bót for, når de etter den hemmelighetsfulle lutring Gud lot dem gjennomgå, allikevel underkaster seg de hårdeste prøvelser. Hvem er det da som drar nytte av denne soning? Det er hele Kirkens eiendom. Hvorfor nele Kirkens? Fordi det er Kristus som dør i de hellige martyrer og lider i alle andre lemmer på sitt mystiske Legeme.

«Kristus er kommet for å frelse verden!»

En beretning fra 3 års fangenskap i Sibir

En ung tysk, katolsk kvinne ble i 1945 sammen med andre tyske kvinner arrestert i en liten by i Schlesien av russerne og sendt til Sibir. P. gr. a. sykdom ble hun løslatt ved påsketider i 1949 og sendt hjem. Alle vil ha godt av å lese dette sterke og friske trosvitnesbyrd som vi har hentet fra de tyske flyktingers organ «Christ Unterwegs».

DEN 11. FEBRUAR 1945 rykket russerne inn i min hjemby Bielitz, og dermed tok ulykkene til for oss. Straks etter at byen var besatt, fikk innbyggerne ordre om å melde seg til registrering. Polakkene ble straks løslatt, men tyskerne ble holdt tilbake. I en gruppe på 33 kvinner og unge piker befant jeg meg sammen med mine to søstre. Vi fikk beskjed om at vi måtte arbeide i 7 dager. Men da vi jo ikke hadde med oss det nødvendigste for å være borte fra våre hjem så lenge, fikk vi tillatelse til å hente hva vi trengte. Vi ble fulgt til våre respektive hjem av en russer. Med noe varmere undertøy, et teppe og en ryggsekk tok vi farvel med våre kjære etter en kort andakt. Vi ante ikke at vi ikke mer skulle få se våre hjem igjen.

Vår vei førte oss til å begynne med i fengsel. Min gifte søster som hadde et spebarn hjemme, ble løslatt. Min

ynge søster og jeg måtte sammen med hundrevis av andre fanger begi oss til et annet fengsel som lå 50 kilometer borte. Vandringen dit tok 5 dager. På morgenen den dag vi måtte bryte opp fikk vi litt suppe og et stykke brød. Det var alt vi fikk å spise den dag. De mannlige fanger som marsjerte etter oss, ble mishandlet med geværkolber. Den som bukket under på grunn av svakhet og ikke orket mer, ble skutt og etterlatt i veigrøften. Etter 40 kilometer orket ingen å gå videre. Vi var da i løpet av natten kommet til Andrychau. Her ble både de mannlige og kvinnelige fanger stuvet sammen i et mørkt rom. Det var nesten ikke plass til å stå. Litt etter litt fikk vi imidlertid stuvet oss slik sammen at det ble noen sitteplasser på gulvet hvor de svakeste avvekslende fikk hvile litt ut. De unge piker og kvinner som befant seg nærmest inngangen, ble sjikanert av russerne, men beskyttet av de mannlige fangene. Neste dag fikk vi hver en håndfull surkål og så ble de siste ti kilometrene tilbakelagt. Vi kom fram til Wadowice, hvor vi ble satt til å rengjøre en større kasserne. Den tiden vi var der, fikk vi litt tynn suppe morgen og aften med et stykke brød til. . . .

Sykdom og utmattelse gjorde det av med mange, sær-

Det er av denne åndelige skatt, kristenhetens felles eiendom, at den kirkelige autoritet øser når den gir en avlat. For i Kirken, likesom i ethvert samfunn, er det autoriteten som forvalter det felles gode. Apostlene og deres arvtagere fikk av Jesus i oppdrag å forvalte den del av Kirkens rikdom som er den åpenbarte tros lære, ved å forkynne, forklare og forsvare den. På en lignende måte fikk de også fullmakt fra Kristus til å la de enkelte kristne få del i den soning som deres hellige brødre og søstre har ydet i fellesskap med den Korsfestede. I kraft av den myndighet den fikk til «å binde og løse» sier Kirken til sitt syndige, men angrende barn: «Dine synder har du fått tilgitt i Botens sakrament. Allikevel er du kanskje skyldig til etter din død ennå å lide i skjærilden. Men se, hvis du vil gjøre den eller den fromme gjerning, f. eks. holde korsveianakten, eller valfarte til en helligdom, eller gi en almisse av kjærlighet til de helliges samfunn, så lar jeg deg til gjengjeld få del i hellige martyrs soning. Andres soning gis som erstatning for din egen».

Man innvender her at det ville være ærligere selv å sone, hvis det sones skal, enn egoistisk å skyte seg inn under andres bittesøvelser. Vi kan svare at det da også måtte være ærligere selv å lide det evige helvetes pinsler, enn egoistisk å ta Jesu kvaler som påskudd for å slippe fra dem. Men Guds Sønn har nå engang i sin grenseløse kjærlighet villet gjøre seg ansvarlig for menneskeslekten synd, gjøre seg til ett med oss, slik at «når én er død for alle, da er alle døde . . . for at de som lever, ikke mer skal leve for seg selv, men for Ham som er død og oppstanden for dem». (2. Kor. 5.) Dette fellesskap med Kristus gjør da at også «de andre», hvis soning erstatter vår egen, ikke er fremmede for oss, men er ett med oss som lemmer på Kristi Legeme, og elsker oss med den samme kjærlighet de selv blir elsket med av Kristus.

Ser vi på avlaten med troens overjordiske virkelighets sans, så oppdager vi altså i den to kristne realiteter av uendelig opphøyet skjønnhet og verdi: Den ene er Jesu sonende lidelse. Altfor ofte ser man i Kristi død på korset ikke annet enn en begivenhet som hendte en gang for snart to tusen år siden og som hører fortiden til, i likhet med alle andre historiske fakta. Det er et feilsyn. Jesu offerdød er en frelsende kraft som er evig virksom. Den utfolder seg i Dåpen og i alle andre sakramenter. Den griper stadig inn i menneskeslekten skjebne ved det hellige messeoffer. Den åpenbarer seg i den kristne nestekjærlighet. Den virker i ordets forkynnelse, og den virker også i avlaten. Også her har vi en åpenbaring av Guds miskunn mot menneskeslekten.

Den andre overnaturlige realitet avlaten vitner om er de helliges samfunn. Vi minnes om at alle kristne utgjør en familie, solidarisk med hverandre, villige til å bære hverandres byrder, med en kjærlighet som gjør alle goder felles for alle.

Særlig klart står dette for den kristne sjel når det gjelder en avlat i forbindelse med en pilegrimsferd til Rom. Her står «Klippen», Kirkens grunnvoll. Her lever Petrus i sine etterfølgere. Ved sin apostoliske myndighet vedlikeholder han enheten i den synlige organisme som er den gripende åpenbaring av de kristnes usynlige felles liv i Kristus. Her står Kolosseum, arénaen, hvor Kristus døde i tusener av sine trofaste venner, som på forhånd sonet for sine brødre i de kommende tider. Her møter pilegrimene andre pilegrimsskarer fra alle verdensdeler og opplever Kirken som et universelt broderskap. Så vender de tilbake med en mer levende bevissthet om de helliges samfunn og om sitt eget ansvar overfor det. For samfunnslivet består like meget i å gi som i å motta. Avlaten er ikke en egoistisk trygghetsfølelse, men først og fremst en oppmuntring til hjertets fullkomne omvendelse til Kristus og til et nytt liv i Jesu ånd.

lig blant de mannlige fanger som ble utsatt for verre mishandling enn vi kvinner. Likene ble ikke fjernet med en gang, men ble liggende — ofte flere dager — foran avtrede slik at man måtte gå over dem om nettene.

ETTER NOEN UKER ble det snakket om at alle ville bli forhørt, og at de som ikke hadde gjort noe galt skulle bli sendt hjem igjen. Gleden var stor, for de fleste av oss hadde god samvittighet. Det ble imidlertid en stor skuffelse. Vi ble underkastet et meget strengt forhør. Russerne hadde våre papirer hvor våre yrker var oppgitt. Skjemaer med utallige spørsmål ble forelagt oss, og vi ble beskyldt for de gemeneste forbrytelser. Min søster som hadde vært ansatt som kontordame i vår bykommune, ble således beskyldt for å ha medvirket ved utarbeidelsen av planer til utryddelse av russere og ble tvunget til å bekrefte dette med sin underskrift. Selv hadde jeg vært lærerinne ved en barnehage og ble beskyldt for å ha lært barna opp til å hate russerne. Dette ble jeg tvunget til å bekrefte med min underskrift. Andre ble tvunget til å tilstå at de hadde skutt russere, hva jo disse kvinner ikke ville ha vært i stand til. Håpet om frihet og hjemreise svant. Så ble vi underkastet legeundersøkelse, og det vi hadde med oss av eiendeler nøye gransket. Bestikk, sakser, nåler, hårnåler, hårspenner, skolisser osv. ble fjernet. Og plutselig fikk vi høre ordet Sibir bli nevnt. . . . Redsel og frykt grep oss alle. Noen fikk hjertekrame, en ung pike så alvorlig at hun ble sendt hjem.

AVGJØRELSEN VAR FALT. Mens påskeklukkene kimte og folk var på vei til kirken, for vi videre på en lastebil til Sanok i det indre av Polen. Der var om lag 400 unge piker og kvinner i alderen fra 16 til 45 år samlet og 600 mannlige fanger internert. Sammen med disse ble vi stuvet sammen i grupper på 40 i jernbanegodsvogner. Nå var vi ikke i tvil lenger: reisens mål var Sibir.

Langsamt satte toget seg i bevegelse. Men gjennom all fortvilelse og sorg trengte tanken på Gud igjennom, vårt eneste håp. Og selv om vi skuet inn i en mørk og gåtefull fremtid stemte vi alle i sangen: «Store Gud, vi lover Deg!» Våre tanker gikk til våre kjære der hjemme som vi nå fjernet oss stadig lenger fra.

Vi for over Lemberg, Kiev, Sarkow, over Ural, gjennom byene Ufa, Novo Sibirsk, Omak, Tomak og Stalinsk til N. . . . , reisens endelige mål. Reisen varte en hel måned. Rommet vi befant oss i var mørkt og trangt. Litt lys trengte gjennom et gittervindu høyt oppe på veggen og det hjalp oss under jagten på lus og annet utøy som plaget oss i store mengder. Morgen og aften fikk vi litt ristet brød og ertesuppe. Men ertene var stenharde og uspiselige. Vi måtte nøye oss med vannet de var «kokt» i. Da det ikke var så stor plass at vi alle kunne legge oss ned for å sove, ble vi enige om å dele opp døgnet slik at hver fikk dels stå, dels sitte i 16 timer og ligge i 8. Denne rettfærdige fordeling gjorde at vi klarte reisen uten stridigheter. Avtredeforholdene var ytterst primitive, slik at det ble vanskelig å holde rent. Hver annen dag fikk hver vogn en bøtte vann. Det ble en kopp på hver og hver gang ble det vanskelig å avgjøre om man skulle bruke vannet til å slukke tørsten med eller til å vaske seg med. Ellers gikk tiden med bønn og mange andaktsstunder. Vi fikk senere vite at flere fanger døde i de andre vognene. Likene ble ikke straks fjernet, men ble ofte liggende flere døgn. De ble så endelig fjernet av noen av de mannlige fanger og brakt forover til lokomotivet, hvor de ble slengt inn på ildstedet og brent.

DEN 4. MAI 1945 kom vi endelig fram til N. . . . som ligger ikke langt fra den kinesiske grense. Vi hadde ennå å marsjere 20 minutter til leiren. Men vi var blitt så svekket under den lange reisen at vi brukte nesten en hel dag på denne relativt korte strekningen. Vi kom endelig fram til en stor leir sent på ettermiddagen. Til å begynne med så vi bare en eneste barakke, men det viste seg at de andre var bygd inn i jorden. Av disse var to reservert for de kvinnelige fanger med plass til 200 i hver. Sengeplassene besto av bord som gikk i to rader over hverandre langs veggene. På disse nakne bord hvor vi var tildelt en begrenset plass, måtte vi sove til ut i desember.

Ved ankomsten ble vi nøye undersøkt. Det var umulig å få gjemt noe unna. Bare på avtrede fikk vi være helt alene mens vekten ble stående utenfor døren. Her fikk en av fangene en annen ung pike til å gjemme en messebok mens undersøkelsen pågikk. Min søster og jeg hadde også en messebok. Den fikk vi reddet på den måten at vi gravde den ned i jorden til undersøkelsene var forbi.

Allerede under reisen var mange blitt angrepet av forskjellige sykdommer. I leiren støtte skabb og tyfus til. Mange døde av lungebetennelse, blodforgiftning og underernæring. Av 400 var det bare 200 som overlevde den første vinteren. De som klarte den vinteren, ble motstandsdyktigere. De døde ble stablet opp i en egen barakke og fra tid til annen kjørt bort på sleder til massegraver. De likene som falt av underveis ble liggende og snedde ned. Om våren når snøen smeltet, fant man dem igjen. Noe legetilsyn fantes ikke i leiren.

Hver dag måtte vi gå 4 kilometer til våre arbeidsplasser som var noen teglsteinsverk hvor vi var nødt til å utføre tungt grovarbeid, selv i 40—45 graders kulde. Snømengdene voldt oss også meget besvær, da vi hver natt måtte skuffe unna snømengder på opp til 3 meter i leiren. Ingen klarte det mer enn 15 minutter i den strenge kulden. I denne leiren fantes det heller ikke noe vaskerom. Før vinteren kom, måtte vi derfor etter arbeidstidens slutt gå 11 kilometer til et elveleie for å få vasket oss og så 11 kilometer tilbake igjen. Om sommeren ble vi så nedstøvet på veien at mange av oss valgte å bruke natten til denne lange marsjen. Da var det også kjøligere. Men neste morgen måtte vi opp igjen til fastsatt tid for å ta fatt på vårt tunge arbeid.

DEN 12. DESEMBER 1945 ble vi overflyttet til en annen leir som lå en dagsmarsj borte. Der fantes 200 unge kvinner som hovedsakelig hørte hjemme i Markt Brandenburg. De hadde vært der siden den 20. april. Av de opprinnelige 800 var det bare 200 tilbake. Sammen utgjorde vi en gruppe på 400. Alle sov i et og samme rom som bare kunne luftes gjennom døren. Men det fantes iallfall et vaskerom i denne leiren, hvor vi også fikk høy å ligge på. Det lyktes oss også å få utryddet utøyet.

SÅ KOM JULEN, den første i Sibir. Mange av de kvinnelige fanger ønsket ikke å feire den for ikke å bli minnet om julekveldene i hjemlandet. Tanken på julen lot seg imidlertid ikke fordrive, og derfor besluttet min søster og jeg å forsøke å lage en liten julefest innenfor rammen av det som var mulig. Lille julaften laget vi julestjerner av papirstrimler og skrev på dem det glade julebudskap: «Kristus er kommet for å frelse verden!»

Noen samlet potetskrell mens andre hamstret frosne kålblad som var falt av vogner under transporten for å ha litt ekstra til det lille stykke brød vi fikk. Skrellene og bladene ble tørket. Hunger og kulde og hjemlengselen plaget oss da julaften kom. Min søster og jeg satt under

noen av de små nødlampene som var anbrakt over sengeplassene og leste julebudskapet i vår messebok. Vi sang så sammen noen av julesangene som vi hadde lært i vår lykkelige barndom. Men alle de andre gråt.

Da kom jeg til å huske på noe gledelig fra mitt barn-domshjem. Det fortalte jeg til de andre og fortsatte med å legge ut om en slik juls dype mening. Sammen fikk vi, forlatt og i dyp nød, dele Kristusbarnets fattigdom. Og Han, Verdens frelser, ville sikkert ikke glemme oss. Han ville komme til oss for å trøste oss og styrke oss i langt rikere grad enn Han noensinne hadde gjort det de ganger vi hadde kunnet feire julen under lykkeligere forhold. Det skjedde også. Langsomt ga tårestrømmen etter og en stille høytidstemning fylte rommet.

DEN 28. MARS 1946 ble vi overflyttet til en annen leir som lå 300 kilometer borte. Der møtte vi 1300 tyske krigsfanger som gledet seg over å treffe tyske kvinner. Kvinner og menn bodde visseilig hver for seg, men i en og samme leir. Mennene som arbeidet som gruvearbeidere, kunne for det de tjente kjøpe litt ekstra som de delte med oss.

I denne krigsfangeleir ble vi likestilt med mennene. Hver dag måtte vi drive på som bygningsarbeidere og utføre tungt arbeid. Arbeidstiden varte fra klokken 8 om morgenen til 5 om ettermiddagen med en kort middags-pause. Forpleiningen var noe rikligere. Mens vi tidligere hadde fått en kvart liter suppe og 50 gram brød tre ganger om dagen, fikk vi en halv liter suppe, litt grøt og brød. Vi fikk også sekker fylt med høy til å ligge på, noe som bare syke hadde fått tidligere.

I begynnelsen av 1948 fikk vi alle løfte om hjemreise. Men i november samme år k j ø p t e to firmaer all kvinnelig arbeidskraft. Vi ble mønstret som soldater. De sterkeste ble anvist det ene firmaet, de svakere det andre. Vi ble nå også overført til interneringsleiren i Bz og fordelt på barakker som tilhørte firmaene. Leiren ble forvaltet av en russisk løytnant som utmerket seg ved en rettfærdig behandling og stor hjelpsomhet og vennlighet overfor fangene.

Hvert år kunne flere fanger som trengte litt hvile søke seg ut til en eller annen kolchose for å delta i høstarbeidet. Vi sov da i telter og fikk bedre mat, men arbeidstiden varte til solnedgang til 10-tiden på kvelden. Det hendte også at noen av russerne stakk til oss noe ekstra i matveien. Vi sparte da brød for å selge det. Derved kunne vi skaffe oss nødvendige klesplagg.

LANGFREDAG 1949 ble av 700 kvinnelige fanger 18 tatt ut for å sendes hjem på grunn av sykdom. Jeg var en av de 18. I september 1948 var jeg falt av en lastebil og hadde pådratt meg en hjernerystelse. Min kjære søster måtte jeg likevel forlate. Det var vanskelig for meg, og jeg ville helst bli hos henne. Men min sunnhetstilstand gjorde at jeg ble sendt hjem. Det var med tungt hjerte jeg tok farvel av fangekameratene. Mange hadde ingen slektninger mer som tenkte på dem. Brevene hjemmefra uteble, den eneste gleden vi hadde i Sibir. Av den grunn søkte flere av kvinnene å trøste seg på annen måte og ofret uerstattelige åndelige goder. Men mange bevarte sin renhet med Guds hjelp, og derfor kunne også jeg vende tilbake med god samvittighet.

Hjemreisen gikk over Moskva, Varsjava og til Frankfurt a.d.O. Jo nærmere vi kom hjemmet, desto gladere slo hjertet. Bønn og sang vekslet dag og natt. Hvor ofte hadde vi vel ikke hver søn- og helligdag der borte i Sibir feiret høytidene ved å lese messen sammen fra messe-

boken, selv om vi bare åndelig kunne ta del i messeofferet. Hver gang vi leste inngangsbønen og ordene: «Jeg ønsket jeg kunne trede for Guds alter», istedenfor «Jeg vil» var våre hjerter fylt av lengsel etter vår kirke. Og nå skulle det snart skje, det vi så lenge hadde lengtet etter. Da jeg for første gang etter alle disse år sammen med min familie som var fordrevet til Vest-Tyskland igjen kunne gå i kirke, var våre øyne fylt av tårer.

Tiden som lå bak meg, hadde vært en ond og tung tid. Likevel takker jeg Gud fra dypet av min sjel at jeg fikk oppleve og lide alt dette. På manges forbønn og ved hjelp av Guds nåde besto jeg alle disse prøvelser og våger å håpe at jeg en gang når jeg skal stedes for Gud som dommer også skal bestå den store eksamen som alle må underkaste seg, og som er avgjørende for ens evige skjebne.

Men hver time går mine tanker til et sted i Sibir som ligger 8000 kilometer borte, til min kjære søster og til mine fangekamerater som ennå må leve i dette harde fangenskap. Hvor lenge?

Ich danke Dir für alle Schwierigkeiten,
Ich danke Dir für jedes Hindernis;
Sie halfen, Bahn dem Glauben zu bereiten,
Und machten mich gehorsam und gewiß.

Ich danke Dir für alle steilen Strecken dieses Weges.
Da spürte ich Deine starke Hand,
Erfuhr, wie Deine Flügel tragen, decken,
Und spürte, Herr, was Du an mich gesandt.

In Sturm und Tiefen lernte ich Dich kennen,
Du Herr, mein Heiland, wie ich's nie gedacht.
Da fing mein Herze an zu brennen,
Ich sah das helle Licht erst in der Nacht.

Ich gebe nicht die schweren, dunklen Stunden
Für eine ganze Welt voll Sonnenschein;
In ihnen ward mein Herz an Dich gebunden
Nun bist mein ein und alles Du allein.

J. A.

Luthersk Kirketidende

har i nr. 3 for i år funnet det påkrevet å rette sine leseres oppmerksomhet mot Det Hellige År. Bladet forteller at Rom gjør seg i stand til å ta imot det uhyre antall pilegrimer som ventes fra alle verdens kanter. Hva er det som drar alle disse mennesker til Rom, spør bladet, og siterer så Hs. Høyærverdighet Biskopens redegjørelse for jubileumsavlaten, og et avsnitt av mgr. Ronald Knox' artikkel som har vært offentliggjort i St. Olav.

Bladet slår deretter fast at Romerkirken er på fremmarsj og at det finnes protestantiske prester som ser på det med den største sinnsro, ja at det til og med finnes dem som ikke er helt fremmed for tanken om en for-ening med «moderkirken». Ikke her i landet, trøster bla-det seg med, men fra Tyskland og fra de angelsaksiske land kommer det slike meldinger. Og at Pius XII håper, mener bladet å kunne slå fast ved å sitere det avsnitt fra Pavens budskap i anledning Det Hellige År hvor Hans Hellighet appellerer til alle troende om religiøs samling

UTLANDET:

VATIKANET

Det katolske hierarki.

Ifølge *Annuario Pontificio* for året 1950 hvis første eksemplar ble overrakt Hans Hellighet Paven av protokollsjeften ved det pavelige Statssekretariat, mgr. *Grano*, omfatter Kirkens hierarki 54 kardinaler, 14 patriarker, 2158 erkebiskoper og biskoper, blant dem 798 titulæriskoper, 57 abbeder «nullius», 11 apostoliske administratorer, 15 orientalske prelater med biskopelig jurisdiksjon, 251 apostoliske vikarer og 132 apostoliske prefekter.

Annuariet ble utgitt første gang i 1860. Fra 1870 da Kirkestaten ble besatt og frem til 1885 uteble det. Fra 1885 utga Vatikanet ved sitt eget trykkeri et *Annuaire* med tittelen «Det katolske hierarki». Denne publikasjon vokste og ble i 1899 offisiell. I 1912 fikk den igjen navnet «Pavelig *Annuaire*» og er siden utkommet regelmessig.

Vatikanets bibliotek feirer 500 års jubileum.

Tidsskriftet *Ecclesia* meddeler at det i løpet av Det Hellige År vil arrangeres en utstilling av de viktigste verker i Vatikanets bibliotek, tilgjengelig for pilegrimene, i anledning bibliotekets 500 års jubileum som kan feires i år.

Paven til den internasjonale journalistkongress.

I sin skrivelse til den internasjonale journalistkongress som ble holdt i Rom i februar uttalte Paven bl. a. følgende:

«Der hvor den offentlige mening er kneblet, er freden i fare. Den som vil tjene den offentlige mening enten ved sin sosiale autoritet eller i pressen, må avholde seg fra løgn og overdrivelser... Å kneble borgerne og å tvinge dem til falsk taushet er fra et kristent synspunkt sett et angrep på menneskets naturlige rett og en voldføring av den verdensorden Gud har opprettet... Ved sin holdning til den offentlige mening inntar Kirken en stilling som setter en skranke for totalitære makthavere og totalitarismen som ifølge sin natur nødvendigvis må være en fiende av den frie mening...»

og enhet. Og så kommer det til slutt: «Romerkirken ivrige propaganda for å få mennesker til å reise til Rom bør minne oss om at denne kirke alltid er den samme. Overfor denne sjelefordervende propaganda (fremhevet av oss) kan vi bare rope et kategorisk nei! De pavelige hyrde-toner kan vi bare besvare med et like kategorisk nei!»

At bladets redaktører, professor dr. teol. I. P. Seierstad og rektor Carl Fr. Wisløff, ikke kan akseptere Kirkens lære om avlaten får så være. For å kunne forstå den, må man jo først og fremst forstå Kirken. Og forstå Kirken kan man bare, når viljen til forståelse er til stede. Vi anser det imidlertid ikke for helt utelukket at det kan bli tent noen lys for de to herrer om de med god vilje og oppmerksomhet vil lese de artikler av pater Lutz som for nærværende offentliggjøres i St. Olav.

Hva beskyldningen om å drive «sjelefordervende propaganda» angår akter vi selvsagt ikke å komme nærmere inn på den. Det står skrevet at på fruktene skal treet kjennes, og derfor vil vi bare vise de to herrer til den beretning fra et fangenskap i Sibir vi har gjengitt ovenfor. Setter Kirkens «sjelefordervende propaganda» slike frukter, kan vi bare ønske oss meget mer av den. Var det noen som skammet seg?

BALTIKUM

Kollektiviseringen av jordbruket gjennomført ved tvang.

Kringkastingen i Riga, Latvia, meldte nylig at «1949 ble det år, da den gamle samfunnsorden ble brutt» og at «4000 kollektive jordbruk snart vil sende inn sine rapporter.» «Presidenten» i denne «sovjetrepublikk», professor *Kirchenstein*, erklærte at «Latvia er rykket frem til en ledende stilling blant sovjetrepublikkene, fordi 94 prosent av bondene nå er organisert i kollektive bruk.» «Presidenten» fortalte ikke at den opprinnelige befolkning i dag utgjør en liten nasjonal minoritet, at storparten av befolkningen er deportert til Sibir og at andre folkeslag fra Sentral-Asia er overført til Latvia.

Ifølge landbruksminister *Vaga* i Estland skal 80 prosent av bondene der nå være organisert i kollektive jordbruk. Også her er bare en liten minoritet av den opprinnelige befolkning latt tilbake.

Fra Litauen melder den kommunistiske «statsminister» *Gevilas* at det nå finnes 5300 kollektive bruk, omfattende 50 prosent av den dyrkede jord i Litauen.

BELGIA

Paven vil tale til Jocist-kongressen over radio.

Pave Pius XII har meddelt Canon *Joseph Cardijn* som er grunnleggeren av og den åndelige rådgiveren for den verdensomspennende Jocist-bevegelsen, (Unge kristne arbeidere), at han vil tale til bevegelsens verdenskongress over radio den 3. september 1950. Kongressen vil bli holdt i Brussel hvor Jocist-bevegelsen ble startet og hvor den har sitt hovedkvarter.

Jocist-bevegelsen har hatt stor fremgang verden over, blir det medt fra bevegelsens hovedkvarter. Den har nå også tatt opp virksomheten i Belgisk Kongo.

Beskyldningen mot Vatikanet for å ha blandet seg i kongespørsmålet tilbakevises av Den Hellige Stol.

De belgiske aviser «*La Nouvelle Gazette*» og «*Le Soir*» har fremsatt den påstand at Vatikanet har grepet inn i det belgiske kongespørsmål for å spare dette katolske monarki for en eventuell blamasje. Angivelig skulle kardinal *Van Roey* ha vært Vatikanets mellommann i denne sak.

Vatikanet har nå gjennom kardinal von Mecheln offentlig tilbakevist denne beskyldning.

De ikke-kristelige marxistiske og liberale kretsene i Belgia kjemper med alle midler for å hindre at kong Leopold vender tilbake til sin trone. Særlig inntar vallonerne en uvillig holdning til kongen, mens flamlenderne går inn for monarken.

BULGARIA

Nye festdager fastsatt av det kommunistiske styre.

Kommunistregjeringen i Bulgaria har nå vedtatt hva som

Ola Norheim viet til diakon den 4. mars

I et brev til Hs. Høyverdighet Biskopen meddeler Olav Norheim som studerer til prest hos dominikanerne ved Le Saulchoir, at han mottok diakonvielsen den 4. mars i katedralen i Versailles. Vielsen ble meddelt ham av biskop mgr. Roland-Gosselin som også har meddelt ham de øvrige viselser i løpet av de siste 2 år. Olav Norheim gir også uttrykk for sin store glede over å skulle motta prestevielsens hellige Sakrament av Hs. Høyverdighet Biskopen på Olsok-dagen i år i St. Olavs kirke.

Takk!

Vi vil gjerne få rette en hjertelig takk til alle som støttet vårt tiltak fastelavns søndag. Det ga oss netto kr. 2314.— som er satt inn på feriehjemmets konto.

Utgifter til leie av lokalet — avertissementer, kafféen etc. ble ca. kr. 200.—

Utbyttet overstiger våre dristigste forventninger og den enorme tilslutning og offervilje fra alle deltakerne forsikrer oss at det skal lykkes å føre saken fram.

Hjertelig takk!

For Mariakongregasjonen
Aggie Bruce. Ragnhild Nylund.

i fremtiden får være fest- og høytidsdager i denne «folke-republikk». Hittil har det hersket forvirring og uklarhet i dette spørsmål.

Ikke alle kristne høytidsdager er avskaffet, men de er blitt sterkt redusert og blandet opp med kommunistiske festdager. Følgende kompromiss er kommet i stand: Hellig- og fridager er 1. januar, nyttår; 7. januar, jul; 9. april, påske; 1. mai, arbeidets dag; 24. mai, Cyril og Metodius dag (de slaviske folks apostler); 2. juli, dødsdagen til den første kommunistiske president. (Han ble tatt av dage i Moskva). 9. september, frigjøringsdagen; 7. november, årsdagen for bolsjevikerevolusjonen; 5. desember, årsdagen for Dimitroff-konstitusjonen.

En regner med at det av Bulgarias 7 millioner innbyggere finnes om lag 50 000 katolikker.

ENGLAND

Mektig katolsk demonstrasjon i skole spørsmålet på Trafalgar Square.

Søndag den 5. februar fant det sted en begivenhet av den største betydning i London: 15 000 katolikker hadde, til tross for det dårlige vær, samlet seg på Trafalgar Square midt i London for å be om en rettferdig løsning av skole spørsmålet.

Nelson-støttens brede sokkel gjorde denne gang tjeneste som alter. Her så man erkebiskopen av Westminster, kardinal Griffin sammen med biskopen av Southwark, Cowderoy, og biskopen av Brentwood, Beck. (Stor-London omfatter ikke bare erkebispedømmet Westminster, men også deler av bispedømmene Southwark og Brentwood.)

Høytideligheten ble åpnet med sangen «Gud signe vår Hel- lige Far». Etter at en av Londons katolske prester i en kort tale hadde redegjort for årsaken til kunnngjøringen, ble Rosenkransen lest av de 15 000 tilstedeværende og «Credo» sunget. Etter avsyngelsen av en salme og kardinalens velsignelse var høytideligheten forbi.

Kunnngjøringen har gjort et mektig inntrykk ikke bare i London men i hele England. «Manchester Guardian» forteller i sitt referat at en av politikonstabel med 15 års erfaring fra messedemonstrasjoner erklærte at han aldri tidligere hadde opplevd at en så stor menneskemasse hadde opptrådt så disiplinert.

De engelske katolikker forbereder feiringen av 100 års jubileet for gjenreisningen av hierarkiet.

En stor nasjonal, katolsk kunnngjøring forberedes i London i forbindelse med feiringen av 100-års jubileet for gjenreisningen av hierarkiet i England. Kunnngjøringen vil finne sted på en av de store idrettsbaner i London.

Jubileet vil for øvrig bli feiret med store kunnngjøringer over hele England og nå høydepunktet fredag, lørdag og søndag den 29. og 30. september og den 1. oktober. I tilknytning til jubileet vil det også arrangeres en stor katolsk utstilling som vil vise alle sider ved Kirkens virksomhet på De britiske øyer.

Churchill om de katolske skoler.

Winston Churchill som er leder av Det konservative parti i England og Wales, ga lørdag den 18. februar foretrede for biskop Beck og pater Fabian i Woodford Green. Churchill fremholdt at hans stilling som leder av Det konservative parti gjorde det vanskelig for ham å fremkomme med erklæringer til skole spørsmålet slik som andre kandidater hadde gjort. Han ga imidlertid biskop Beck og pater Fabian fullmakt til å meddele følgende:

1. En fremleggelse av saken ville bli mottatt med den største sympati.
2. Churchill erkjenner de vanskeligheter som har oppstått for privatskolene ved skoleloven av 1944 på grunn av de store omkostninger, et forhold man ikke var helt klar over den gang loven ble vedtatt.
3. Churchill forsikret at det ikke på noen måte var ledd i konservativ politikk å regjere på en slik måte at skoler som hørte inn under kirkesamfunn skulle bli nødt til å innstille sin virksomhet — langt derifra.

61 katolikker var stilt som kandidater til parlamentsvalget i England.

61 katolikker var stillet som kandidater til parlamentsvalget i England. Av disse tilhørte 10 Det liberale parti, 26 Det konservative parti og 20 Arbeiderpartiet.

FINNLAND

Dominikanerne tar opp virksomhet i Finland.

Det er med stor glede katolikkene i hele Norden erfarer at

Dominikanerne nå har fått i oppdrag å utvide sin virksomhet til også å omfatte Finland.

Den franske dominikanerpater *Bonduelle* kom til Helsingfors i høst hvor han siden har gjort alt som gjøres kan for at planen kan virkeliggjøres. Han vil i nær fremtid kunne hilse to dominikanerpater velkommen, nemlig pater *L. Del-tombe* som fornærværende oppholder seg i Sverige og pater *Paillard* som nettopp er kommet til Sverige.

Pater Bonduelle har fått et hjertelig velkommen i Finland, både av de finske katolikker og av myndighetene. Det er lyktes ham å få en større leilighet ved Boulevardsgatan i Helsingfors, slik at virksomheten nå kan ta til.

Dominikanerne har rike tradisjoner å se tilbake på i Finland, som i sin første kristne tid var et av dominikanernes viktigste arbeidsfelt. I 150 år var dominikanerne den eneste katolske orden i Finland, og forbindelsene mellom biskopstolen i Åbo, presteskabet og patrene var så intimt at biskop Bengt (1321—1338) antok dominikanernes liturgi for hele stiftet. Man mener at dette er årsaken til at den lutherske gudstjenesten i Finland har så mange spor etter denne liturgi.

FRANKRIKE

Erkebiskop Feltin's besøk hos Paven vinner gjenklang i hele det katolske Frankrike.

Erkebiskopen av Paris, mgr. *Feltin's* besøk hos Paven har vunnet gjenklang i hele det katolske Frankrike. Paven gledet seg synbart over den ros erkebiskopen ga presteskabet i sitt bispedømme for det arbeide det yter under de vanskeligste forhold.

«La Croix» skriver at det i Vatikanet ble gitt uttrykk for den oppfatning at erkebiskop Feltin er «en lykkelig syntese av kardinalene Suhard og Verdier» og fortsetter: «Kanskje ikke på noe annet sted enn i Frankrike og i Paris finner man i dag en slik elite av tankens og handlingens menn og kvinner som er besjelet av et så sterkt pågangsmot. En sådan levende katolisisme har sikkert en lysende fremtid. Den har forstått å frigjøre seg fra styreform og politiske partidannelser for å heve seg opp på et høyere plan av kristen nestekjærlighet.»

HOLLAND

Katolsk geistlig tildeles Hollands høyeste orden.

På sin 70 års fødselsdag ble erkebiskop *Paolo Giobbe*, apostolisk internuntius i Holland, av dronning Juliana tildelt Hollands høyeste orden, Storkorset av ordenen Orange-Nassau. Ordenstegnet ble overrakt Internuntius av den hollandske utenriksminister, *D. U. Stikker*.

Erkebiskop *Giobbe* har vært apostolisk internuntius i Holland siden 1935.

ITALIA

Paven henstiller til det italienske hierarki å slutte opp om Den katolske aksjon.

«Det utmerkede samarbeide som er etablert mellom legfolket og hierarkiet og den tillit Kirken har vist legfolket ved å kalle det til innsats ved hierarkiets side» ble sterkt understreket av Pave Pius XII i en apostolisk formaning som er datert den 25. januar 1950. Dokumentet som er adressert til «erkebiskopene, biskopene og det øvrige presteskap» ber hierarkiet og presteskabet å vie større oppmerksomhet til fremme av Den katolske aksjons grupper. Slike grupper er, erklærte Paven, av større betydning enn noensinne, fordi de gjør det mulig for legfolket å ta del i forsvaret av religionens prinsipper og «å spre evangeliets lys».

«Erfaringene har vist,» fremholdt Paven videre, «at de forhold vi lever under gjør det nødvendig for Kirken å mobilisere alle sine energier og ressurser» og å fremheve «den verdifulle innsats legfolket har gjort for å bevare den åndelige arv som er mottatt fra de tidligere generasjoner og de metoder de har tatt i bruk som svarer til tidens krav når det gjelder å spre Evangeliets lys både blant enkeltmennesker og folk.»

Hvert eneste kirkesogn i Italia, fra de som ligger avsides i fjelldaler og i tilbakeliggende distrikter og til sognene i storbyen, må ha forgreninger av den katolske aksjons hovedorganisasjoner: for unge menn, for unge kvinner, for menn og kvinner, erklærte Paven. I tillegg til dette må hvert bispedømme ha katolske aksjonsgrupper for studenter og universitetslærere, heter det til slutt i den apostoliske formaning. «Tallet er ikke avgjørende. Selv få medlemmer vil i et lite sogn kunne gjøre en verdifull innsats, når de læres opp og

arbeider lojalt sammen med presteskaper og i en ånd av sann offervilje.»

Viktig faglig sammenslutning.

De italienske fagforeninger FIL og LCGIL har nå, etter lengere forberedende forhandlinger, sluttet seg sammen i en organisasjon for i fellesskap å føre kampen mot kommunismen. Den nye organisasjon teller 1 700 000 medlemmer. — LCGIL ble først dannet i 1948 på initiativ av Det kristelige demokratiske parti.

Katolsk filmutstilling i Rom.

I anledning Det Hellige År vil Det internasjonale, katolske filmbyrå arrangere en utstilling i Rom over de resultater den katolske filmvirksomhet har oppnådd. I slutten av mai arrangeres en pilegrimsfart til Rom av filmprodusenter. Samtidig vil tekniske studiedager holdes og fremvisning av religiøse filmer finne sted.

JUGOSLAVIA

Kjent prest og journalist avgått ved døden.

Sjefredaktøren for den store katolske slovenske avis «Slovenec» som utkom helt til krigsutbruddet mellom Tyskland og Jugoslavia, presten *Franziskus Smodej*, som også i en årrekke var medlem av den jugoslaviske nasjonalforsamling, er nylig avgått ved døden.

Avdøde led en tragisk død. Dødssyk ble han brakt fra fengslet til et sykehus i Beograd. Der nektet legene å behandle ham. Selv hans bønn om å få tilkalt en prest som kunne meddele ham den siste salvelse, ble avvist. Etter krigsutbruddet har livet til denne edle prest vært et eneste, ubrutt martyrium: ikke før var han løslatt av fengslet ved landets befrielse, før Tito-styret arresterte ham igjen. Nå har døden satt ham i frihet.

POLEN

Det polske episkopat tilbakeviser de beskyldninger som har vært fremsatt mot det i forbindelse med den polske stats «overtagelse» av Caritas.

I anledning den nasjonale konferanse som har vært innkalt til Varsjava i forbindelse med den polske stats «overtagelse» av den katolske velferdsorganisasjon *Caritas*, har den regjeringskontrollerte presse fortsatt med å fremsette sine beskyldninger for misbruk av organisasjonens midler og anstrengt seg til det ytterste for å få slått en sprengkile inn mellom episkopatet og den lavere geistlighet.

Hvordan presteskaper har forholdt seg til alle disse forsøk fremgår av et brev fra episkopatet som ble lest høyt fra alle prekestoler søndag den 12. februar over hele Polen. Brevets tekst foreligger ikke ennå trykt, men det er kjent at episkopatet sier fast at de midler *Caritas* disponerte, helt ut er brukt i givernes mening og at organisasjonen vil bli revet opp om kontrollen går ut av hierarkiets hender. Dette skritt har utløst vill raseri hos kommunistene som ikke uten skadeglede har kunnet meddele at 2 — sier og skriver to — prester i bispedømmet Chelmo, *I. Chmurzynski* og *B. Jagiello*, ikke leste biskopenes brev opp i sine kirker. Hadde det vært flere prester som hadde nektet å etterkomme ordren, ville kommunistene sikkert ha offentliggjort navnene også på dem.

Biskop *Kowalski* av Peplin og Chelmo traff straks disiplinære tiltak mot de to prester. Kommunistene kastet seg så straks over ham. Han befinner seg nå i husarrest og skal tiltales for anti-statlige handlinger. De to prestene presenteres i den kommunistiske presse som store patrioter.

Den polske geistlige *E. Konarski* som offisielt ga sin støtte til regjeringens aksjon mot *Caritas*, er blitt fritatt fra sine funksjoner av biskopen av Gnesno, mgr. *Bernacki*. Som mottrekk innkalte kommunistene provinsens nasjonalråd som dekorerte *Konarski* med ridderkorset av den polske orden *Ponia Restituta*.

SKOTTLAND

Katolikken satte kommunisten Gallacher utenfor.

Valgkretsen West Fife har i 15 år vært representert i Parlamentet av kommunisten *William Gallacher*. Dette besluttede katolikken i valgkretsen å gjøre slutt på. De katolske legfolks organisasjoner kastet seg av full kraft inn i valgkampen. Husagitasjon ble drevet meget intenst og større møter arrangert. Resultatet ble at *Gallacher* falt igjennom ved valget. Uten støtte fra katolsk hold hadde han nemlig ingen sjanse til å bli valgt.

SPANIA

Mange prestekall.

Bispedømmet Burgos i Spania kan i dag oppvise det største antall prestekall. Mens tallet på presteseminarister i 1934 var 1338, var det i 1947 over 2000. På annen plass kommer bispedømmet Santiago og deretter bispedømmet Ciudad Real. — Tallet på prestekandidater i Spania var i 1934 7401. I dag er det mer enn dobbelt så stort.

De fleste seminarister kommer i dag fra bondebefolkningen. Men tallet på prestekandidater fra borgerskapet er også øket sterkt, mens aristokratiet yter et minimalt tilskudd til den geistlige stand.

Apostolatet i Madrids forsteder.

Området omkring Madrid har stillet Kirkens apostolat overfor like så store oppgaver og problemer som området omkring Paris. For å løse disse oppgaver ble det opprettet et særlig sekretariat i bispedømmet med det oppdrag å danne nye menigheter rundt Madrid. Arbeidet har ført til gode resultater. Siden 1939 er det opprettet 23 nye menigheter og bygget 14 nye kirker, 121 nye skoler og opprettet 30 apotek for fattige.

En stor del av befolkningen i dette området er gjenvunnet for kristendommen. Det er foretatt 98 000 dåpshandlinger, 34 000 vielser, 28 000 har mottatt fermingens sakrament og 29 000 har tatt del i retreter. Tallet på kirkebesøkende om søndagen er steget fra 6 prosent til 22,06 prosent og tallet på dem som har etterkommet påskeplikten fra 6,03 prosent til 23,01 prosent.

SVEITS

Opplyst toleranse?

Ifølge en melding i den engelske ukeavis «Catholic Herald» har katolikken i Zürich fått tillatelse til å bygge en ny kirke på betingelse av at den hverken får tårn eller kirkeklokker!

SØR-AFRIKA

Kristen kamp mot rasediskrimineringen.

Sør-Afrikas nåværende statsminister, dr. *Daniel Malan*, er prest i den reformerte, dvs. kalvinske kirke.

I sin tiltredelseserklæring kunngjorde han at han og hans ministerkolleger var blitt enige om å basere regjeringens vedtak på kristen tro.

Men etter et kjent forbilde varte det ikke lenge før regjeringen fremsatte forslag til en raselov som måtte møte skarp motstand på kristent hold.

Dette forslag har stor likhet med nasjonalsosialistenes jode-lov. Lovforslaget er slik formet at det vil tvinge de innfødte til å leve en regelrett ghetto-tilværelse. Det reduserer dem til mindreverdige mennesker. I folkemunne har loven allerede fått navnet «ghetto-loven».

Lovforslaget deler befolkningen opp i hvite, innfødte, blandingsfolk og indiere. Det tar sikte på totalt å hindre at de innfødtes stemme blir hørt i landets lovgivende forsamling.

Både den katolske kirke og de protestantiske kirkesamfunn som det finnes 25 forskjellige av har sammen tatt kampen opp mot denne lov.

Statsminister *Malan* har hittil vist seg ubøyelig. Han har til og med nektet å motta en delegasjon som besto av en katolsk biskop og en protestantisk kirkeleder, som ville drøfte lovforslaget med ham.

Man finner det merkelig at den reformerte kirke i Holland hittil har nektet å gå sammen med de andre kirkesamfunn for å bekjempe loven.

TYSKLAND

Pastor Martin Niemöller settes på plass etter sine uheldige uttalelser.

Som nevnt tidligere i St. Olav fremkom den kjente tyske prest *Martin Niemöller* for noen tid siden med noen uttalelser som fremkalte sterk reaksjon. Pastoren uttalte at den tyske forbundsrepublikken var «et barn, unnfanget i Vatikanet» og at «det tyske folk ville foretrekke et sovjetdiktatur fremfor en permanent oppdeling.» Disse uttalelser er blitt skarpt kritisert av det ledende protestantiske ukeblad «Christ und Welt» som tar avstand fra *Niemöllers* «krigererklæring mot Den tyske forbundsrepublikk» og hans hentydning til muligheten av et Sovjetstyre for hele Tyskland. Ukebladet betegner hans erklæring som «en politisk handling», som «opposisjon for opposisjonens egen skyld» og som «en vennlig gestus overfor det totalitære styre i øst». På den andre siden slår

bladet fast «at følelsen av engstelse for at katolikken vil komme til å dominere for sterk ikke er ugrunnet» og at «om pastor Niemöller hadde innskrenket seg til å gi uttrykk for en slik engstelse ville vi sannsynligvis ha takket ham for det. Men da han har drøftet dette spørsmål på et politisk og ikke på et religiøst plan, har man grunn til å mistenke ham for å blande politikk og religion sammen.»

I en kommentar til denne artikkel skriver *Katholischer Beobachter* at katolikken for nærværende har flertall i Den kristne, demokratiske union, som er det største parti i Vest-Tyskland. «Men i sannhetens interesse bør det understrekes at katolikken har lagt stor iver for dagen for å imøtekomme protestantenes ønsker, og at de har behandlet dem fair med hensyn til besettelsen av stillinger i partiet.»

«Hovedvanskeligheten er,» skriver avisen videre, «at protestantene som er i flertall, er håpløst splittet i en rekke partier. Et flertall av protestantiske arbeidere ser på Det sosialdemokratiske parti som sitt politiske hjem, og mange av middelstandens protestanter har sluttet seg til Det liberale parti og til høyre-partiene.»

«Problemet i Tyskland i dag er ikke om katolikker eller protestanter skal føre an i arbeidet for å få gjennomført kristne prinsipper i politikken, på det økonomiske område og i undervisningen, men hvordan protestanter og katolikker i fellesskap skal kunne overvinne sekularismen i det offentlige liv.»

12 000 flyktninger fra Øst-sonen til Vest-Tyskland i desember.

Ifølge en offisiell statistikk kom 11 953 flyktninger til Bayern (den amerikanske sone) uten de nødvendige papirer i desember 1949. 8641 kom fra den russiske sone i Tyskland, 169 fra den russiske sone i Østerrike og 380 fra Tsjekkoslovakia. 2763 personer ble sendt tilbake.

Av flyktningene fra Østsonen er 40 % industriarbeidere.

I en melding fra München heter det at den største prosenten av flyktningene fra Østsonen er industriarbeidere. Av de flyktninger som har søkt seg over til Vest-Tyskland i løpet av de siste måneder, er 40 prosent industriarbeidere, 15 prosent kontorfunksjonærer, 15 prosent pensjonærer, 20 prosent forretningsfolk og håndverkere, 5 prosent hushjelpere og 5 prosent tilhørende andre yrker.

TSJEKKOSLOVAKIA

Alle bøker offentliggjort før 1945 bannlyses.

Bokhandlerne i Tsjekkoslovakia er blitt forbudt å selge bøker som er publisert før mai 1945 samt bøker som ikke er datert, heter det i en instruks som er sendt ut av informasjonsminister *Vaclav Kopecky*, som er en av lederne av det kommunistiske parti. Ministeren har selv forbeholdt seg retten til å godkjenne unntagelser fra regelen.

Hver eneste katolsk prest overvåkes av det hemmelige politi.

Hver eneste katolsk prest i Tsjekkoslovakia er blitt tilstillet et spørreskjema med ikke mindre enn 37 forskjellige spørsmål som det forlanges svar på. Spørreskjemaet er satt opp av det hemmelige statspoliti. Spørsmålene refererer seg til personlige forhold, politisk holdning og den geistliges hele politiske utvikling.

Spørsmålene er formet med et slikt djevlesk raffinement at svarene vil gjøre det mulig for det kommunistiske politi å være underrettet om alle enkeltheter vedrørende hver eneste prest.

Ekskommunisert prest innsatt som «forvalter» av bispedømmet Banska Bystrica.

Den kommunistiske regjering i Tsjekkoslovakia har utnevnt en ekskommunisert prest, *Jan Dechet*, til «forvalter» av bispedømmet Banska Bystrica etter biskop *Andrej Skrabik* som nylig avgikk ved døden. Som grunnlag for dette overgrep påberoper regjeringen seg den nye kirkelov. «Il Quotidiano» i Rom taler i denne forbindelse om en «uerhørt og grotesk gestus som overtreffer selv hva nasjonalsosialistene tillot seg å gjøre.»

Delegasjon av russiske ortodokse geistlige til Praha.

En delegasjon av russiske ortodokse geistlige bestående av metropoliten av Krutitsy og Koloma, *Nikolai*, som møtte som representant for patriarken av Moskva og Russland; erkebiskopen av Lvov og Tarnopol, *Makary*; diakonen av Moskva, *Pavel Tsvetko* og erkediakonen *Sergei Pavlovitsj Tulikov*.

Delegasjonen ble mottatt av den ortodokse exark av Tsjekkoslovakia, *Eleutherius* og andre representanter for den ortodokse kirke. Gjestene ble ønsket velkommen av dr. *Havelka* på vegne av kirke- og justisminister *Cepicka*, Den katolske kirkes fiende nr. 1 i Tsjekkoslovakia. Dr. Havelka uttalte i sin velkomstmåle at de høye ortodokse geistlige representerte den mektige slaviske kirke, «som av all kraft understøtter Sovjet-Unionens skapende arbeid. Deres kirke,» uttalte han, «har alltid vært trofast mot folket og et eksempel for alle kristne og særlig for alle prester med æresfølelse. Dere har alltid stått sammen med fredens og fremskrittets krefter og modig avslørt de imperialistiske krigshisseres forbryterske intriger og derved vist de slaviske folk hvor de må stå i kampen for verdensfreden.»

Besøket er gitt en bred omtale i den tsjekkoslovakiske presse og kringkasting. Man tror det er arrangert for å finne sted samtidig med regjeringens kampanje mot Kirkens episkopat og for å oppmuntre kommunistene til å gå inn for den ortodokse kirke som «moderkirken» til alle slaviske folk.

Tsjekkerne holder seg borte fra møter til fremme av vennskapet med Sovjet-Unionen.

I en lokalavis som utkommer i byen Gottwaldov — den het tidligere Zlín — kunne man nylig lese følgende beretning om et møte som var arrangert av foreningen *Sovjet-Unionens Venner* i Tsjekkoslovakia. Den forteller ikke så lite om forholdene i dette kommunistredne land:

«Klokken slo syv, klokken slo åtte, men møtesalen i rådhuset var fremdeles tom. Skolebarna hadde sendt tusenvis av innbydelser til sine foreldre, og den lokale kringkastingstasjon hadde kunngjort møtet i en rekke meldinger. Ikke desto mindre var det bare 25 mennesker til stede, inklusive styrets medlemmer. Et barnekor ventet utålmodig ved inngangen under ledelse av sin musikk lærer, kamerat *Blaka*. Etter å ha ventet forgjeves på gjestene og foreningens medlemmer, lot møtets leder barna marsjere inn for å synge sine sanger for å la de tilstedeværende få høre hvor langt barna var kommet m. h. t. sang. Etter å ha ønsket velkommen uttalte møtelederen så følgende:

«Etter at det møte som var arrangert i går kveld var arrangert i Zaleana måtte utsettes på grunn av manglende interesse hos medlemmene og publikum, ser jeg til min store skuffelse at vi er nødt til å avlyse også dette møte av nøyaktig den samme grunn.»

Møtereferatet som har overskriften «En skam», slutter slik: «Bongere i Gottwaldov, hvor er deres pliktfølelse og brorskapsfølelse for deres slaviske brødre, for Sovjet-Unionens folk, som har gitt oss friheten og som beskytter oss i sin heroiske kamp for freden?»

UNGARN

Russisk lege hentet til kardinal Mindszenty.

En ungarsk prest som nylig er kommet til Wien forteller at en russisk hjertespesialist er hentet til kardinal *Mindszenty* og at denne lege ser til kardinalen daglig.

Det meldes at kardinalens tilstand er kritisk.

Kardinalens nye fengsel er en bygning i Koebanya som er en forstad til Budapest. Kardinalen ble brakt dit etter oppholdet i Hohe Tatra. Bygningen er omgitt av piggråd og batterier av lyskastere for å hindre at noen lykkes i eventuelle forsøk på å bortføre kardinalen.

Religionsundervisningen skal ut av skolene.

Etter velkjent mønster har den ungarske studentforening hos undervisningsministeriet forlangt at religionsundervisningen i skolene straks blir avskaffet. Trykket på religionslærerne ut over landet for å få dem til å nedlegge sin lærergjerning blir stadig større. Ifølge meldinger som er sendt ut av Vatikanets Kringkaster regner en også med at Kirkens gjenværende eiendom vil bli beslaglagt av staten.

ØSTERRIKE

Lovforslag som tar sikte på å forby pornografisk virksomhet.

For å beskytte ungdommen mot pornografisk litteratur, filmer og teaterstykker har erkebiskopen av Salzburg, mgr. *Andreas Rohrer*, skrevet et åpent brev til den østerrikske regjering hvor han krever en lov som forbyr fremstilling av pornografiske produkter.

Østerrike er det eneste land i verden hvor pornografisk og umoralsk litteratur kan fremstilles uten av produsentene rammes av straffeloven, slår erkebiskopen fast.

KATOLSK BOKNYTT

Biskop Th. Suhr: Aflad og Jubelår. 32 s. dkr. 1.—.
Den danske biskops foredrag i pjeseform.
St. Ansgars forlag, København.

Leo Helbling, O.S.B.: Fra Askeonsdag til Hvide søndag. 127 s. dkr. 4,50. Lesning for hver dag.
Arne Frost-Hansens forlag, København.

KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL

AFTENUNDERHOLDNING PÅ SANKTA KATARINEHJEMMET

«Den hellige Gilles eventyrlige liv»,
eller
«Helgen på tross av seg selv»

Skuespill i 3 akter av Henri Gheon.

På norsk:	Onsdag 15. mars	}	Kl. 20.15
	Torsdag 16. »		
	Lørdag 18. »		
	Søndag 19. »		
På fransk:	Lørdag 11. »	}	
	Søndag 12. »		

Entré: Kr. 2.—.

DUKKETEATER FOR BARN

Tirsdag 14. mars kl. 17
Søndag 19. » kl. 12.30

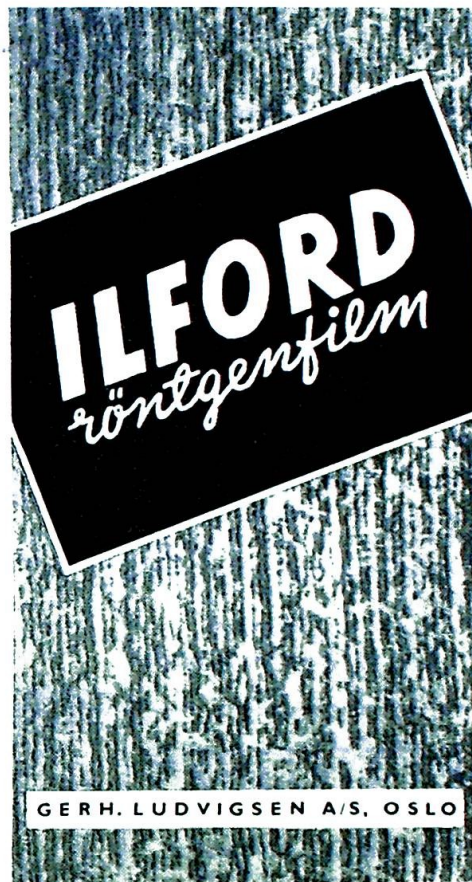
Entré: Kr. 1.—.

BUFFET
AFTENTREKNING

Fasteprekener i St. Halvards Kirke, Oslo Under høymessen

ved pastor dr. A. Høgh.

Søndag 5. mars: Se, vi går opp til Jerusalem.
» 12. » Åsyn til åsyn med Gud.
» 19. » Gud og Satan.
» 26. » Jesus og Judas.
» 2. april: Er Du Kristus, da si oss det.

Fasteprekener i St. Olavs Kirke, Oslo

Hver søndag i fasten kl. 19

ved pater A. Raulin, O.P.

Søndag 5. mars: Jesus, den nye Adam.
Søndag 12. mars: Ved korset vil du seire
Søndag 19. mars: Jeg er sannheten.
Søndag 26. mars: Maria sto ved Jesu kors.
Søndag 2. april: Alt er fullbrakt.

Eglise Saint-Dominique, Neuberggt. 15

Conférences de Carême en français

par le Père Lutz.

(chaque mardi à 20 heures)

7 mars: La liberté personnelle en face de l'autorité ecclésiastique.
14 mars: Foi dogmatique et expérience religieuse.
21 mars: La sainteté du Christ dans les chrétiens.
28 mars: Le Christ et la cité.

ENRICO GISMONDI & CO. A.S

Grunnlagt 1891

Reggio Emilia — G E N O V A — Colle Val d' Elsa

Telegramadresse: Ocirne Genova

» Reggioemilia

» Collevaldelsa

Rikstelefon: 21-936 Genova

24- 38 Reggio Emilia

86-087 Colle Val d' Elsa

Post Box: 712 Genova

167 Reggio Emilia

Colle Val d' Elsa (Siena)

Codes: Bentleys Complete, Boe.

Obs!

Vi gjør oppmerksom på at kontingenten er steget fra kr. 10 til kr. 12 pr. år fra 1. januar 1950.

Halvårskontingenten blir kr. 6 og kvartalskont. kr. 3.

De som har sendt inn kontingent for 1950 på basis av den tidligere pris, bes derfor velvilligst sende inn restbeløpet.

Ved nyttegning og adresseforandring skriv TYDELIG. Ved forandring bes også godhetsfullt oppgitt den gamle adressen.

Ærbødigst

St. Olavs ekspedisjon.

TAPETHUSET

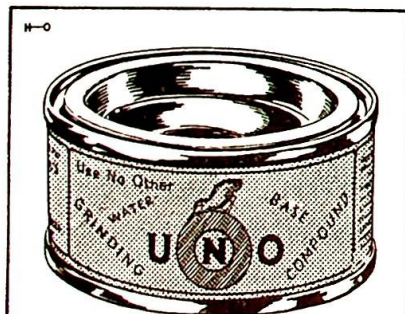
Tordenskjoldsgt. 6 b, Oslo

Tlf. 41 07 76

Tapeter — Linoleum

JOHAN HELDAL A/S

BERGEN

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

HANS KARLSEN
MALERFORRETNING

Utfører all slags
malerarbeid

Tordenskjoldsgt. 6 B

Tlf. 41 07 76 - Oslo

Trykksaker — Protokoller
Kontorrekvisita

WITTUSEN & JENSEN A.s

Tlf. 42 18 80 (sentralbord) - Oslo

Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforretning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 50 85 - 42 52 23

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

NEBB er stedet for
alt elektrisk

Ø. Slottsgt. 8, Oslo - Tlf. 42 19 54

EIVIND BROSTAD

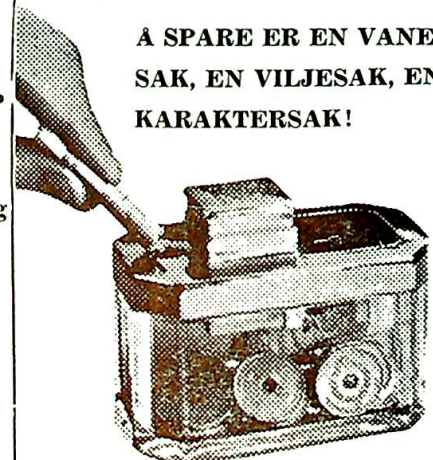
Såpefabrikk

Telefon 42 67 04

Vognmannsgt. 8 - Oslo

OSLO

A SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK!

«K L A R»

Fåes i banker over hele landet